

Dosarul nr. 2ra-771/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O.Dvornic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I.Secieru, V.Mihaila, Iu.Cotruță)

ÎNCHEIERE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania Fiduciară
„Econ-Renaștere” Societate pe Acțiuni, administrator Scutelnic Vasile,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Econ-Renaștere” cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică,
persoane interesate „Registru-Service”, Societatea pe Acțiuni „Mezon”,
autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 august 2017, reprezentantul Companiei Fiduciare „Econ-Renaștere”
SA, în persoana administratorului Scutelnic Vasile a depus cerere cu privire la
constatarea faptului cu valoare juridică, persoane interesate „Registru-Service”,
SA „Mezon”, autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare prin care
a solicitat constatarea faptului că acțiunile deținute de CF „Econ -Renaștere” în
SA „Mezon” codul XXXXX, capital social 75074520 lei, 9483 acțiuni plasate,
cu titlu de deținător nominal, aparțin la 16.06.2004 persoanelor în număr de 413,
conform listei anexate.

În motivarea cererii, reprezentantul Companiei Fiduciare „Econ-Renaștere”
SA, a menționat că, reprezintă un participant profesionist pe piața valorilor
mobiliare, deținător nominal care administrează patrimoniul a mai multor
persoane (clienți) transmis în administrare fiduciară petiționarului.

A indicat că acest patrimoniu a fost investit în acțiuni la mai multe societăți
pe acțiuni. Astfel, patrimoniul a 413 clienți ai petiționarului a fost investit în 9483
acțiuni la SA „Mezon”.

A menționat că registrul clienților petiționarului era ținut de către
Registratorul Independent „Registru-Service” SRL în baza contractului de ținere
a registrului. Registrul clienților petiționarului era ținut pe suport electronic și pe
suport de hârtie.

Din anul 2005, baza de date în format electronic privind registrul clienților petiționarului, se pretinde a fi distrusă, Registratorul Independent „Registru-Service” SRL fiind în imposibilitatea de a furniza informația referitoare la clienții săi.

A invocat că, prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.30/8 din 25 mai 2006 cu privire la rezultatele controlului tematic al activității administratorilor fiducieri, petiționarul a fost obligat de a restabili informația din registrele deținătorilor de valori mobiliare.

La moment, baza de date parțial a fost restabilită în baza informației care se păstra pe suport de hârtie de către Registratorul Independent „Registru-Service” SRL prin lista clienților din data de 10.06.2004. Astfel, a fost restabilită lista clienților petiționarului la SA „Mezon”.

A remarcat că, informația fiind necesară formării bazei de date a clienților companiei. În baza listelor a fost posibil de restabilit informația în cauză și de determinat care este numărul clienților în societatea respectivă, care este numele, prenumele, datele din pașaport, adresa de contact și numărul de acțiuni deținute de fiecare client în societățile menționate.

În drept, cererea a fost întemeiată în baza art. 3 din Legea nr 199 din 18.11.1998 cu privire la piața valorilor mobiliare, art.279 alin. (1) lit. a), 280-284 CPC.

Prin încheierea protocolară din 07 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, autoritatea publică Comisia Națională a Pieței Financiare a fost atrasă în proces în calitate de persoană interesată.

Prin hotărârea din 21 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.210, 214-221).

Prin decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de administratorul Companiei Fiduciare „Econ-Renaștere” SA, Scutelnic Vasile și s-a menținut hotărârea din 21 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a invocat că instanța de judecată corect a ajuns la concluzia că Regulamentul cu privire la modul de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare nominative de către registrator și deținătorul nominal, aprobat prin Hotărârea CNPF nr.51/1 din 15 martie 2007, prevede o cale specială de restabilirea a informației din registrul valorilor mobiliare.

Totodată, instanța de apel a considerat justă și argumentarea instanței de fond, prin care a indicat că, prevederile relevate din art. 1461 alin. (10) din Legea privind piața de capital, nu constituie o excepție și nu înlătură aplicabilitatea prevederilor Cod de procedură civilă, enunțate supra, deoarece aceste prevederi sunt imperative și nu admit derogări.

În acest sens, instanța de apel a apreciat critic afirmațiile apelantului precum că instanța de fond la emiterea soluției de respingere a cererii eronat a aplicat prevederile Regulamentului cu privire la modul de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare nominative de către registrator și deținătorul nominal, aprobat prin hotărârea CNPF nr. 15/1 din 16.03.2007, întrucât prevederile acestuia sunt incidente speței.

De asemenea, instanța de apel a notat că petiționarul SA „Econ -Renaștere”, în cererea depusă în drept face trimitere la prevederile art. 1053, 1056 Cod civil care reglementează prerogativele administratorului fiduciar.

La 16 martie 2021 prin intermediul oficiului poștal, Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” Societate pe Acțiuni, administrator Scutelnic Vasile a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 24 noiembrie 2020 și a expediat copia deciziei participanților la proces la 12 ianuarie 2021 (f.d.27), însă la materialele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a deciziei recurate.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 16 martie 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 8 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 30 aprilie 2021 Societatea pe Acțiuni „Mezon” a depus referință prin care și-a expus opinia referitor la cererea de recurs depusă de Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” Societate pe Acțiuni, administrator Scutelnic Vasile.

Prin referința depusă la 17 mai 2021, Comisia Națională a Pieței Financiare a solicitat admiterea recursului depus de Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” Societate pe Acțiuni, administrator Scutelnic Vasile.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” Societate pe Acțiuni, administrator Scutelnic Vasile.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” Societate pe Acțiuni, administrator Scutelnic Vasile împotriva deciziei din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru